

Pàgina viscuda

« Una cacera »

Pum..., pum, pum, la repetició contínua dels trets acaben per despertar-me.

Fent un esforç entreobro els ulls i mirant d'esbiaix veig que comença a clarejar. Seguidament em ve a la ment que és el primer diumenge de caça, després d'una llarga inactivitat de les escopetes.

Com a bons estrategues, els caçadors han premeditat el seu pla d'atac aprofitant, a trenc d'alba, sorprendre l'enemic i poder-li causar nombroses baixes.

Quin plaer és retornar a la llar cansats, però satisfets de posseir un nombrós botí; quina llàstima que el dia no tingués 48 hores per poder dir: ja no queda res. Victòria!

Ja completament desvetllat, vaig recordant aquell dia allunyat que jo vaig ésser peça de caça. Si avui puc contar-ho, és possiblement per haver comptat amb una ajuda providencial.

Fou una tarda de l'esplendorós mes de maig. La Companyia a la qual pertanyia feia exercicis de tir. Estava formada per la quinta del biberó i la del 28. Erem soldats de tres setmanes i amb prou feines sabíem usar el fusell, quan de sobte es presentà un enllaç entregant una ordre al capità i veig com la seva faç es trasmuda en esguard poc tranquil·litzador. Ordre de retornar a la base. Arrenglarats se'ns donen dues bombes de mà, municions, un paquet de cotó i un de gassa suficient per embolicar un braç o una cama.

Al capvespre ens posem en camí baix l'ordre de no parlar. Nosaltres, preocupats pel nostre destí, ni esma ni ganes de parlar teníem. Caminàrem tota la nit descansant breus moments on els nostres caps intercanviaven algunes paraules. Per fi deixem la negra nit i el nou dia ens saluda d'una manera desacostumada per a mi: tot just entrem per un petit resguard muntanyenc quan, per sobre nostre, sentim el pas d'unes canonades. Esglaiats ens llancem a terra davant la riulla dels veterans; és el primer ensurt. A correu ens fan córrer cap endavant fins que sense donar-me'n compte estem davant dels nostres poc amables veïns que, sense gaires contemplacions, ens saluden amb els trets de les seves ametralladores. Per fortuna calcularen malament la distància i sols fou un avís —mai no hauria dit que em pogués enganxar tan bé a terra—; replicant les nostres ametralladores i després silenci per ambdues parts. Ens fan simular un atac i després se'ns retira al redós d'un petit cim.

No tenia cap noció del temps, distret com estava, de com es pegaven en el pla de Balaguer: canonades, explosions, bombardeig d'aviació, ametrallaments, i jo d'espectador. Se'ns avaluà donant-nos un pot de carn, melmelada i un pa, el suficient per aplacar la gana, que no era molta després de 24 hores de dejuni.

Cansat passo la tarda jaient sobre la terra i començo a endormiscar-me, doncs sembla que ambdues parts de comú acord volen descansar i acabar el xivarri.

De sobte se'ns crida i, formats, cobrim línia davant la trinxera. —El que em faltava per una altra nit de lloro—. Afortunadament els xicotets del davant no estaven d'humor i em deixaren fer algun cop de cap. Poc a poc esdevé el dia i jo preocupat perquè ens traguessin d'allí. Per fi he deixat la preocupació i a reraguarda se'ns dona l'àpat del dia, repetició de l'anterior. No cal explicar l'aventatge que dona el poder córrer sense la feixuguesa de la digestió.

Crec haver complert la meva feina, però això t'ho creus tu; es desperten altra volta les ganes de xivarri i a ballar toquen. Hem d'atacar a l'enemic atrinxerat a un pla inferior al cim on estem, sense perdre contacte, passar per una obertura entre filferros i llançar-se pendent avall. Però qui passa per un forat batut per una ametralladora? Aviat et dones compte que has de saltar quan ella acaba

la cinta; però quin salt, no tens temps de pensar-t'ho, saltes aterrant. Encara conservo una senyal d'aquell salt.

Arreberat, espero als meus companys, acompanyat d'explosions de morters que esclaten darrera meu i d'un tiroteig infernal. Sento un brogit dintre el meu cap, m'emborratxa el fort olor de polvora i inconscientment avanço.

Sento xiular les bales al meu entorn, corro, salto i em refugio darrera una grossa pedra. Un soldat amagat allí em diu que me'n vagi, doncs sembla que no hi cabem els dos; trec el nas per un costat i a l'instant salta una espurna arran d'ell —vaja punteria més calculada—. Instantàniament surto pel cantó oposat lliurant-me del meu caçador, crido als meus i junts emprenem la davallada.

Salto un bancal i per poc caic sobre un soldat mort; ja no soc un home, soc una peça de caça que corre, salta, s'arrossega esverat, sense sentit per sortir d'aquell infern, no sé d'on tiren, no veig res, em sento esmaperdut.

Quiet, sento queixes de ferits, ais d'agonia, faig esforços per concentrar-me quan darrera meu sento al capità que m'encoratgina. Correm fins arribar al pla i ens refugiem darrera una masia. Som 6 ó 7, entre ells el tinent i el comissari.

Ens han localitzat i ens tiren per arreu; es concentra el foc sobre nosaltres; de rebot una bala fereix al tinent a la cama, ens hem posat en una ratonera que cal sortir-ne. No em faig pregar i surto a tota velocitat sortejant uns arbres; em llenço dins un rec que voreja la carretera i a l'esguard d'altres herbes avanço quelcom. He perdut contacte amb els meus i m'aturo; més tranquil m'assec però ¡oh dissort! la meva baioneta és referència i al moment em sento colpit i caic sobre el rec. Al moment perdo la visió i sols veig estrelles; faig un esforç i m'adreço; l'aigua esdevé roja, palpo la meva ferida i no sé què fer, em domina el pànic —uns mil·límetres més i la meva columna vertebral hauria quedat destrossada—, un altre esforç i pujo al marge del rec on, aprofitant el jaç d'altres herbes, em tomo de panxa enlaire. En breus moments es va difuminant la imatge i m'acomio de la meva família; l'últim record és per la meva muller i fills, doncs pressento la mort.

Passat no sé quan de temps obro els ulls i davant d'ells un cel blau transparent, amb un sol que em retorna a la vida. Em sento omplenat per un benestar, per un dalit de viure com mai he sentit; demano ajuda repetides vegades, sentint prop meu unes veus que diuen, «cerca de aquí hay un herido», però ningú m'ajuda doncs continua el combat.

Entre esvaïments passa el jorn fins que comprenc que m'haig de valdre de mi mateix. Em deixo anar pel marge fins aconseguir la carretera. Provo d'arrossegar-me ajudant-me amb els colzes i cames fins les pròpies línies, però no puc: estic defallit i, sense forces, resto a l'esguard d'ajuda.

Lentament s'enfosqueix; veig una ombra que s'atança vers mi, el crido i em pregunta què faig allí. Parlem, ell té la família a l'altra part i vol passar-se; s'ofereix a portar-me amb ell. No estic d'acord, doncs la meva està ací. Tot amb veu baixa, doncs estem en terreny enemic. Espera que sigui negra nit i, menjant-se la meva ració, se'n va a avisar. Era la Providència, doncs sense ell potser no ho contaria.

Aprofitant la foscor i amparat per altes herbes veig dos soldats enemics emboscats! Oh si tingués forces com em venjaria!

Recolzat entre dos companys, xapotejant sang de la meva ferida oberta, envoltat per negra nit, vaig recordant la maldat humana. Havíem tingut moltes baixes, entre elles la mort del capità i, entre el silenci que dona la nit, vaig recordar a Déu i, dirigint-me a ell, vaig dir: Déu meu, per què els teus fills oblidem el cinquè manament?

E. CONDIS